

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกสูงติดอันดับหนึ่งในสิบของสินค้าส่งออกของไทย ก่อให้เกิดการจ้างงานและอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่างๆ ตั้งแต่การทำเหมือง การออกแบบ การทำและประกอบตัวเรือน การผลิตเครื่องมือเครื่องจักรในการเจียรไนพลอย และการทำวัสดุหีบห่อ เป็นต้น อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับจึงเป็นอุตสาหกรรมหลักประเภทหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

จังหวัดเชียงใหม่ถือเป็นประตูสู่ภาคเหนือตอนบนที่เต็มไปด้วยความงดงามทั้งด้านวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา วิถีชีวิต โดยเฉพาะชาวล้านนา และอีกทั้งเชียงใหม่ยังเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวสูงเป็นเมืองที่มีการไหลเวียนของนักท่องเที่ยวตลอดเวลา เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นจำนวนมาก มีขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้เชียงใหม่ยังเป็นศูนย์กลางด้านการค้า ที่สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน และยังสามารถขยายเส้นทางการท่องเที่ยวไปยังอนุภาครุ่มน้ำโขงได้ทั้งหมด จากศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีความพร้อมทุกด้านทำให้ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อที่จะทำให้เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและการค้าของอาเซียนขึ้น มีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เช่น การขยายสนามบินเชียงใหม่ให้เป็น สนามบินนานาชาติ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาค โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูงเชียงใหม่ - กรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังมีโครงการก่อสร้างศูนย์ประชุม และการแสดงสินค้านานาชาติ เป็นต้น ด้วยปัจจัยทั้งหลายนี้จึงทำให้มีผู้คนเข้ามาอาศัยอยู่ในเชียงใหม่และเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงทำให้ธุรกิจการค้าอัญมณีและเครื่องประดับเข้ามามีบทบาทในทางเศรษฐกิจ เพราะเป็นอีกช่องทางหนึ่งของการส่งเสริมธุรกิจของภาคเอกชน และเป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่อีกด้วย

แต่เมื่อพูดถึงอัญมณีหรือเครื่องประดับที่มีสีสันสวยงามแล้ว ผู้คนส่วนใหญ่มักจะรู้จักหรือคุ้นเคยได้ขึ้นชื่ออัญมณีประเภท ทับทิม, ไพฑูริย์, บุษราคัม เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปอัญมณีที่

กล่าวมานี้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากอัญมณีเหล่านี้มีแหล่งกำเนิดอยู่ในประเทศไทย แต่ในภาวะการณ์ในปัจจุบัน ปริมาณวัตถุดิบอัญมณีเหล่านี้เหลืออยู่น้อยลงเป็นอย่างมากเนื่องจาก กิจกรรมการทำเหมืองแร่ภายในประเทศ กอปรกับอัญมณีเหล่านี้มีราคาค่อนข้างสูงรองลงมาจาก เพชร ในขณะที่ความหลากหลายของอัญมณียังไม่ได้สิ้นสุดแต่เพียงเท่านี้ “ทัวร์มาลีน” เป็นอัญมณี อีกตระกูลหนึ่งในอีกหลายๆตระกูล ที่มีมาช้านาน แต่ไม่เป็นที่รู้จักมากนัก ได้เริ่มเข้ามามีบทบาทใน อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับรวมไปถึงในภาคธุรกิจอื่นมากขึ้น เห็นได้จากการที่มีโฆษณา เครื่องสำอางยี่ห้อหนึ่งทางโทรทัศน์ได้นำชื่อของทัวร์มาลีนสีชมพูเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ ดังกล่าวด้วยแล้วนั้น กอปรกับราคาที่ต่ำสูง น่าจะทำให้ใครหลายๆคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสุภาพสตรีหันมาสนใจอัญมณีชนิดนี้เพิ่มมากขึ้น

ทัวร์มาลีนจัดเป็นพลอยเนื้ออ่อนที่รู้จักกันแพร่หลายว่ามีหลากสี แต่ละสีมีชื่อเรียกแตกต่างกัน ไป เช่น สีน้ำเงินเรียกว่า อิดิโกไลท์ (indigolite) สีที่นิยมมากที่สุดคือ รัมเบลไลท์ เนื่องจากมีสี คล้ายทับทิม สาเหตุของการเกิดสีเกิดจากธาตุ Mn ผลึกทัวร์มาลีนที่สวยงามโดยมากพบที่บริเวณ เทือกเขาอูราลในประเทศรัสเซีย ประเทศพม่า ประเทศศรีลังกา บริเวณทิศตะวันตกเฉียงใต้ของทวีป แอฟริกา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เกาะมาดากัสการ์ ประเทศบราซิล ประเทศสหรัฐอเมริกา และ ประเทศไนจีเรีย

โดยทั่วไปแล้วทัวร์มาลีนสีชมพูที่ขายในท้องตลาด จะผ่านการเพิ่มคุณภาพโดยการฉายรังสี หรือด้วยความร้อน เพื่อให้ได้สีชมพูสวยตรงตามความต้องการของท้องตลาด และเนื่องจากปัจจุบัน ตลาดในวงการค้าอัญมณีไทย ส่วนใหญ่จะทำการค้าขายอัญมณีที่มาจากแหล่งดังกล่าว ดังนั้นใน การศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้ออัญมณีประเภททัวร์มาลีนสี ชมพูของผู้บริโภคในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่เป็นแหล่ง เศรษฐกิจสำคัญในภาคเหนือ ธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับในจังหวัดเชียงใหม่เจริญเติบโตมา กขึ้นเรื่อยๆ เพื่อรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อ เครื่องประดับซึ่งเป็นสินค้าที่ยังเป็นที่นิยมอยู่ อีกทั้งภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้ผู้ที่ ต้องการสวมใส่เครื่องประดับอัญมณี เริ่มมองหาเครื่องประดับอัญมณีที่มีราคาเรื่อยๆลงไปจากอัญมณี ที่คุ้นเคยที่มีราคาแพง อาทิเช่น ทัวร์มาลีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสีชมพู อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับความรัก สวयรักงามของสุภาพสตรี ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ ซื้ออัญมณีและเครื่องประดับเพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินงาน ปรับปรุง สร้างกลยุทธ์การขาย ตลอดจนการวางแผนการตลาดและส่งเสริมธุรกิจอัญมณีต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคในการเลือกซื้อเครื่องประดับ ชนิดทิวร์มาลีนสีชมพู ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องประดับ ชนิดทิวร์มาลีนสีชมพู ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา

- 1) เพื่อเข้าใจ ข้อมูลทั่วไป ของผู้ซื้ออัญมณีและเครื่องประดับในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่
- 2) เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปวางแผนในการดำเนินงาน ปรับปรุง และ ส่งเสริมให้ กิจการอัญมณีและเครื่องประดับในจังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้บริโภคสามารถ เลือกซื้ออัญมณีและเครื่องประดับ ได้ตรงตามความต้องการ
- 3) เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการในการสร้างกลยุทธ์การขายและวางแผนการตลาด

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออัญมณีประเภท ฟิงก์ทิวร์มาลีนของ ผู้บริโภคในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ โดยการแจกแบบสอบถาม 500 ชุด ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.5 นิยามศัพท์

ทิวร์มาลีน หมายถึง อัญมณีตระกูลแร่ซิลิเกต ประกอบด้วยแร่ประเภทต่างๆ ที่มี ส่วนประกอบของ อะลูมิเนียม เหล็ก แมกนีเซียม โซเดียม ลิเทียมหรือ โปแตสเซียม มีหลากหลายสี

อัญมณี หมายถึง รัตนชาติที่เจียรไนแล้ว

เจียรไน หมายถึง ทำเพชรพลอยหรือแก้วให้เป็นเหลี่ยมหรือรูปร่างตามต้องการแล้วขัดเงา